

ansvarlig kapital og ekspertise fra tidligere investeringer.

En række af de ordninger, der indgår under øststøttebistanden, har betydelig interesse for danske virksomheder. På eksportsiden har forbedrede eksportkreditgarantivilkår gjort det lettere for danske virksomheder at få garanteret betaling for deres salg til disse nye og stadig vanskelige markeder. For aktiviteter, der tager sigte på virksomhedssamarbejde, er der i 1994 oprettet en ny ordning – Virksomhed-til-Virksomhedsordning – der yder støtte til sådanne tiltag. Investeringer og joint ventures fremmes af IØ-fondens aktiviteter samt investeringsgarantiordningen under Udenrigsministeriet. Danske virksomheder kan yde et vigtigt bidrag til udviklingen af økonomierne i Central- og Østeuropa. Samtidig kan dansk erhvervsliv få et godt fodfæste på disse nye markeder.

Redegørelse af 16/3 95: »Fra vision til handling – Info-samfundet år 2000«.
(Redegørelse nr. R 8).

Forskningsministeren (Frank Jensen):

1. INFO-SAMFUNDET ER EN UDFORDRING

»Vi er midt i en revolution. En global kortslutning af tid, sted, personer og processer,« hedder det i indledningen til Dybkjær-Christensen-rapporten om »Info-samfundet år 2000«.

Hermed rammes præcist, hvad der er kernen i den samfundsomvæltning, vi er i fuld gang med: Den stadig mere avancerede telekommunikation får verden til at skrumpes ind. Samtidig skaber de stadig billigere computere med en eksplosivt voksende kapacitet helt nye muligheder for informations- og arbejdsprocesser. Med sammensmeltningen af tele- og computerteknologierne bliver virkningerne heraf endnu stærkere.

Konkret betyder det: Geografisk afstand får på masser af områder overhovedet ingen betydning. Produktionsprocesser bliver i mange tilfælde effektiviseret i dramatisk omfang. Helt nye kvalifikationsmæssige krav til de ansatte melder sig ofte som følge heraf. Vilkårene for kulturudvikling og uddannelse ændres på centrale punkter radikalt.

Set i globalt perspektiv melder info-samfundet sig under alle omstændigheder som en reali-

tet, vi ikke kommer uden om. Spørgsmålet er alene, hvordan vi vil forholde os hertil.

En kilde til livskvalitet og vækst

Endnu ser vi kun de første konturer af info-samfundet. Meget vil givet blive anderledes, end vi tror. Forventede problemer kan vise sig at forsvinde op i den blå luft, mens der omvendt kan dukke nye uforudsete problemer op. Vi vil opleve gennemgribende ændringer i et omfang, så man med rette kan tale om en samfundsomvæltning.

Denne omvæltning kan med rette sammenlignes med den industrielle revolution og landbrugets omlægning i slutningen af sidste århundrede – blot med den forskel, at det nu går meget hurtigere, og at omlægningen mod info-samfundet – især på miljøområdet – har langt færre negative konsekvenser end omlægningen mod industrisamfundet.

Rigtigt anvendt kan informationsteknologien på én gang være en kilde til økonomisk udvikling, større beskæftigelse, øget livskvalitet og bedre miljø gennem renere teknologier.

Samtidig kan info-samfundet udvikle sig til et meget mere åbent og decentraliseret samfund. I sin kerne lægger info-samfundet op til en hidtil uset åbenhed og ustyret adgang til information, kommunikation og debat. De utallige globale netværk med deres debatter, databaser og informationsrundspreddning kan ingen styre. På én gang anarki og lutrende debat. Enhver kan med en pc og et modem tilsluttet telefonnettet deltage heri.

Vi står her med værktøjer, som også giver hidtil usete muligheder i folkeoplysningens tjeneste. Og som kan sprede information og kommunikation ud til geografiske områder, som ellers kun vanskeligt nås. Hvis Grundtvig havde levet i dag, ville han formentlig have været tilsluttet det verdensomspændende Internet!

Lande i front får nye arbejdspladser

Udviklingen mod info-samfundet er dog ikke uden problemer, som man må forholde sig til. I hovedsagen drejer det sig om tre risici:

- Det offentlige og danske virksomheder formår ikke tilstrækkelig effektivt at omlægge arbejds gange og udvikle nye, IT-baserede produkter.
- Vi oplever en øget social polarisering i et informationsteknologisk A- og B-hold.
- Info-samfundet udvikler træk mod et centralistisk overvågningsamfund.